

Сьогодні
25.11.2024

Урок
№ 28

Дата: 25.11.2024

Клас: 5– А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: №28

Вчитель: Капуста В.М.

Контроль знань з теми «Пізнаємо
природу Землі»

Мета:

- Перевірити рівень сформованих знань з теми, вміння порівнювати, зіставляти, узагальнювати (Гр.2).
- Перевірити вміння учнів застосовувати набуті знання для пояснення природничих явищ та у різноманітних життєвих ситуаціях (Гр.3).
- формувати науковий світогляд;
- розвивати спостережливість та пізнавальний інтерес;
- спостерігати, робити висновки;
- виховувати бережне ставлення до природних багатств.

**Гарно й зручно ми сідаєм,
Щось нове завжди вивчаєм.
Те, що вчили - пригадаєм,
Будь уважний, починаєм!**

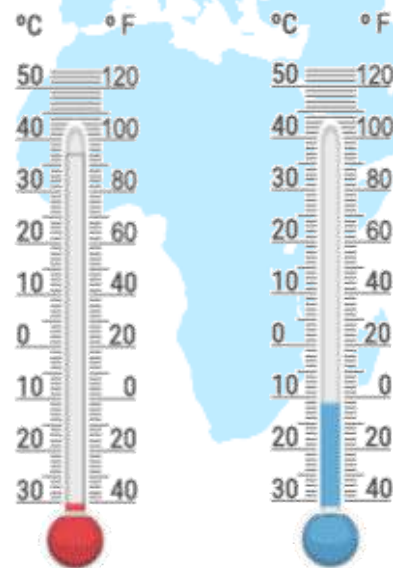

Сьогодні
25.11.2024

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

А яка зараз пора року?
Який місяць?

Які зміни відбулися у природі?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Сьогодні
25.11.2024

Перевірка раніше засвоєних знань

Як учені досліджують будову
Землі?

Яку внутрішню будову має
Земля?

Чому верхній шар земної
кори має різну товщину?

Які сфери виділяють на
поверхні Землі?

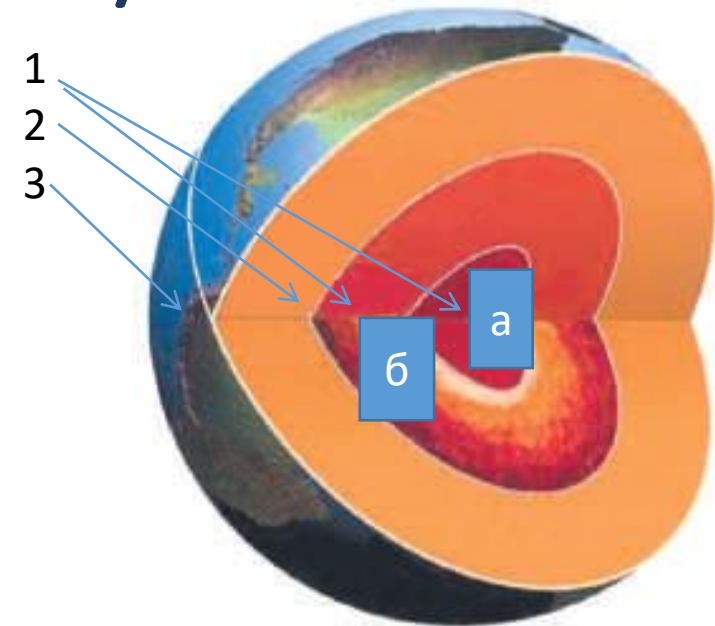
Пригадай.

Яку внутрішню будову має Земля

- Планета Земля складається з трьох основних шарів:
земної кори, мантії та ядра
(мал. 74). Вони відрізняються за температурою, масою, хімічним складом, щільністю речовини та протяжністю.

Найщільніша і найгарячіша частина планети – **ядро.**

- Верхній твердий і найтонший шар нашої планети – **земна кора.**

Внутрішня будова Землі:
1 – ядро внутрішнє (а)
і зовнішнє (б);
2 – мантія;
3 – земна кора

Зовнішні оболонки Землі та взаємозв'язок між ними

- Наша планета унікальна. На її поверхні розташовані й взаємодіють чотири оболонки:
- **тверда** (літосфера),
- **водна** (гідросфера),
- **повітряна** (атмосфера),
- **оболонка, в якій існує життя** (біосфера).
- Усі чотири сфери можуть перебувати в одному місці і взаємодіяти між собою.

Сьогодні
25.11.2024

З яких речовин складається земна кора.

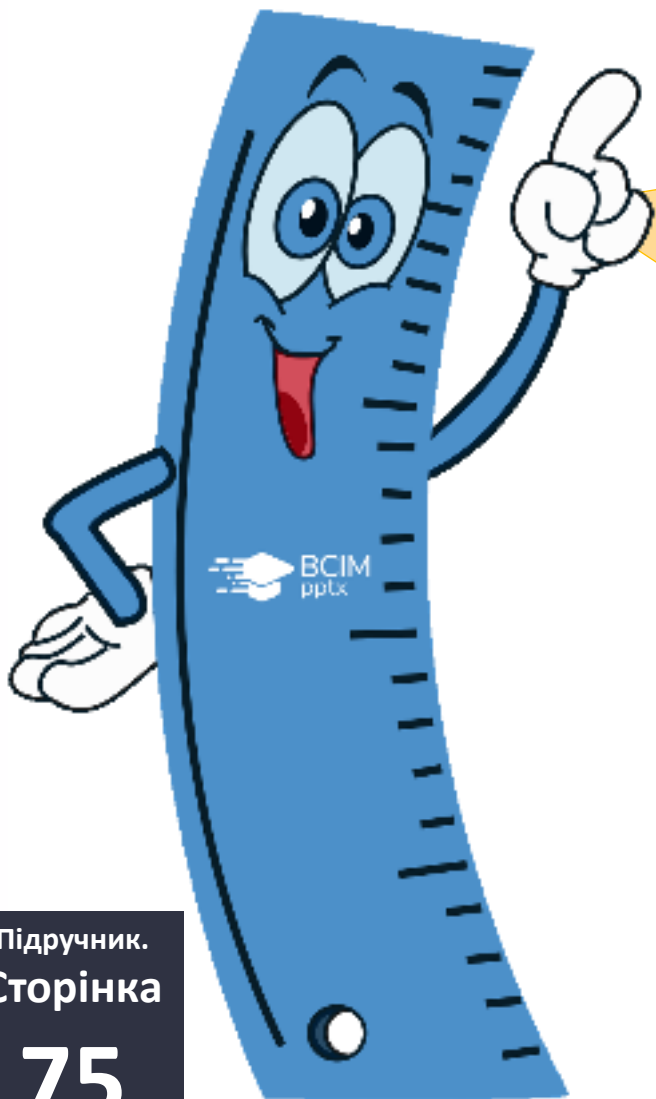
Земна кора складається з **близько 3000 мінералів** і **понад 1500 гірських порід**.

Мінерали й гірські породи різняться між собою **кольором, твердістю, будовою, температурою плавлення, розчинністю у воді** та іншими властивостями.

Багато з них людина широко використовує, наприклад, як паливо, у будівництві, для отримання кольорових і чорних металів.

Мінерали – це природні утворення, які складаються з однієї речовини.

Гірські породи – це природні тіла, що складаються з декількох мінералів або скупчення одного у великій кількості в земній корі.

Сьогодні
25.11.2024

Гірські породи і мінерали за походженням діляться на групи:

ГІРСЬКІ ПОРОДИ

Магматичні

Утворюються з магми
під час виверження
вулканів

(граніт, базальт)

Осадові

Утворюються з уламків
давніх порід, які осідали
на дні океанів, морів,
озер або в низинах
суходолу

(крейда, вапняк, гіпс)

Метаморфічні

Утворюються під дією
високого тиску
і температури

(кварцит)

**Гірські породи, які люди
використовують для своїх
потреб, називають
корисними копалинами**

Сьогодні
25.11.2024

Усі корисні копалини поділяють на три великі групи.

Корисні копалини


```
graph TD; A[Корисні копалини] --> B[Рудні]; A --> C[Горючі(паливні)]; A --> D[Нерудні]; B --> B1[залізна руда]; B --> B2[мідна руда]; C --> C1[торф]; C --> C2[нафта]; C --> C3[газ]; C --> C4[камяне вугілля]; D --> D1[пісок]; D --> D2[граніт]; D --> D3[глина]; D --> D4[вапняк];
```

Рудні

залізна руда
мідна руда

Горючі(паливні)

торф
нафта
газ
камяне вугілля

Нерудні

пісок
граніт
глина
вапняк

Сьогодні
25.11.2024

Основні напрямки на глобусі та карті

Меридіани

Північний полюс

Паралелі

Екватор

Західна півкуля

Східна півкуля

Південний полюс

Паралелі

- **Паралелі**— це умовні лінії на глобусі або карті, проведені паралельно екватору, які показують напрямок «захід – схід».
- Початком відліку паралелей є екватор.
- **Екватор** – найдовша паралель (становить 40 075 км). Екватор ділить Землю на дві частини – Північну і Південну півкулі.

Меридіани

- **Меридіани** – це умовні лінії на глобусі й карті, проведені від полюса до полюса, що показують напрямок «північ – південь». Довжина кожного меридіана (півкола) становить приблизно 20 003 км.
- Початком відліку меридіанів вважають **Гринвіцький меридіан** (нульовий меридіан). Він дістав свою назву на честь міста Гринвіч (передмістя Лондона)

У який спосіб можна зобразити земну поверхню

Робота в зошиті

Способи зображення земної поверхні

Малюнок

Аерофотознімок

Космічний
знімок

План місцевості

Карта

Глобус

Сьогодні
25.11.2024

Фізкультхвилинка

Узагальнення з теми «Пізнаємо природу Землі»

- 25.11.2024 5-А клас Пізнаємо природу. Контроль знань з теми «Пізнаємо природу Землі»
- <https://vseosvita.ua/test/start/urv052>
-

Сьогодні
25.11.2024

Домашнє завдання

Підручник с. 86, завдання 5.

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

Сьогодні
25.11.2024

Рефлексія «Зірковий настрій». Обери емотикон, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку

Я з усім упорався

Все було легко та просто

Мене урок розлютив

Чекаю на наступний урок

Було складно та нічого не зрозуміло

Більше сміху ніж навчання

Я дуже втомився